

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/172/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7818200509
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7818200509.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudkýň JUDr. Aleny Mikovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu C. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, t.č. Ú. T. D. U. B. G. Y., Q. XX, Y., proti žalovanému Lesné družstvo Čierna Lehota, so sídlom Čierna lehota 179, IČO: 47 702 095, v konaní o zaplatenie 27.063 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava zo dňa 22. mája 2019 č.k. 8C/8/2018-80

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

N e p r i z n á v a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rožňava (ďalej „súd prvej inštancie“) uznesením uvedeným v záhlaví zastavil pre nedostatok procesných podmienok konanie o nároku žalobcu na zaplatenie sumy 27.063 €, ktorého plnenia sa žalobca domáhal titulom neuhradeného nájomného za nájom lesnej pôdy prenajatej žalovanému v katastrálnom území Čierna Lehota nájomnou zmluvou zo dňa 7.4.2014 v spojení s jej dodatkom zo dňa 18.8.2014. Predmetom nájmu mala byť výmera lesnej pôdy 3,496 ha, nájomné sa žalovaný zaviazal uhrádzať podľa hospodárskeho výsledku do 31. januára nasledujúceho roka.

2. Súd prvej inštancie mal preukázané rozhodnutím Okresného súdu Košice I zo dňa 6.2.2019 sp. zn. 33CbR/2/2017, že žalovaný bol zrušený bez likvidácie, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.3.2019. Podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Košice I bol žalovaný vymazaný z obchodného registra dňa 21.5.2019. Súd prvej inštancie po citácii § 19a, § 20a Občianskeho zákonníka (OZ) o právnej spôsobilosti právnických osôb, § 64 a § 161 Civilného sporového poriadku (CSP) o podmienkach súdneho konania, rozhodol o zastavení konania v súlade s § 64 CSP, pretože žalovaný zanikol výmazom z obchodného registra bez právneho nástupcu. Nedostatok procesnej subjektivity žalovaného je neodstrániteľnou prekážkou konania, a neexistuje žiadny subjekt, na ktorý by prešli práva a povinnosti žalovaného, s ktorým by súd mohol pokračovať v konaní. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 257 CSP s odôvodnením, že išlo o procesnú situáciu, ktorú žiadna zo strán sporu nezavinila.

3. Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie žalobca. Podľa obsahu odvolania uplatnil odvolacie dôvody vymedzené § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP. Uviedol, že z rozhodnutie o zrušení spoločnosti bez likvidácie znamená, že spoločnosť nebola likvidovaná do konkurznej podstaty, ďalej pokračuje v činnosti, ale pod iným názvom, preto je potrebné, aby súd konal s jej právnym nástupcom. Tvrdil, že aj keď jediný konateľ bývalej spoločnosti žalovaného Lesné družstvo Čierna lehota zomrel, niekto ďalej spoločnosť viedol, preto je povinný súd prešetriť tieto záležitosti, urobiť spoločnosti daňovú kontrolu a celkový hĺbkový audit a zaviazat' žalovaného na úhradu uplatňovanej pohľadávky.

4. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd, prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas a oprávnenou osobou, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods.1 CSP a

contrario, v rozsahu danom § 379, § 380 ods.1, 2 CSP z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Uznesenie je vecne správne, preto bolo v súlade s § 387 ods.1 CSP potvrdené.

5. Žalobcom uplatnený odvolací dôvod § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený v prípade, ak dôjde k vadám konania alebo aj vadám rozhodnutia, v dôsledku ktorých súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký procesný postup súdu, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu normami procesného práva, za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť najmä procesným postupom súdu, ktorý rozhodnutiu predchádza. Zároveň podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom, môže dôjsť nielen procesným postupom súdu tak ako je to vyššie uvedené, ale aj rozhodnutím samotným a to v prípade, ak rozsudok je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

6. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. Pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

7. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, teda zo skutkového zistenia vyvodzuje, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

8. Odvolací súd v tomto konkrétnom prípade dospel k záveru, že odvolacie dôvody nie sú dané. Preskúmaním rozhodnutia súdu a konania, ktoré rozhodnutiu predchádzalo, odvolací súd nezistil žiadne procesné vady, v dôsledku ktorých by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vychádza zo správneho vyhodnotenia skutkového stavu, nebolo zistené, aby súd prvej inštancie vzal do úvahy iné skutočnosti, než tie, ktoré v konaní vyšli najavo alebo naopak, aby neprihliadol ku skutočnostiam významným pre rozhodnutie veci. Odôvodnenie uznesenia zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle § 220 CSP, keď súd prvej inštancie uviedol rozhodujúci skutkový stav, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný spor, tieto právne predpisy aj zodpovedajúcu v prejednávanej veci interpretoval a vyvodil z nich správne právne závery.

9. Subjekt ktorý bol v konaní identifikovaný svojim obchodným menom, sídlom a identifikačným číslom ako „Lesné družstvo Čierna Lehota, so sídlom Čierna Lehota 179, IČO : 47 702 095“, bol vymazaný z obchodného registra ku dňu 21.5.2019.

10. Podľa § 19a ods. 2 OZ právnické osoby, ktoré sa zapisujú do obchodného alebo do iného zákonom určeného registra, môžu nadobúdať práva a povinnosti odo dňa účinnosti zápisu do tohto registra, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 20a ods. 2, 3 OZ, právnická osoba zapísaná v obchodnom registri alebo v inom zákonom určenom registri zaniká dňom výmazu z tohto registra, pokiaľ osobitné zákony neustanovujú inak. Pred zánikom právnickej osoby sa vyžaduje jej likvidácia, pokiaľ celé jej imanie nenadobúda právny nástupca alebo osobitný zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 225 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka (Obch. zák.) družstvo vzniká dňom zápisu do obchodného registra.

13. Podľa § 254 ods. 1 Obch. zák. družstvo zaniká výmazom z obchodného registra.

14. Podľa § 68 ods. 6 písm. f/ Obch. zák. súd na návrh štátneho orgánu, na návrh osoby, ktorá osvedčí právny záujem, alebo aj z vlastného podnetu rozhodne o zrušení spoločnosti, ak spoločnosť nesplnila povinnosť uložiť do zbierky listín individuálnu účtovnú závierku za najmenej dve účtovné obdobia nasledujúce po sebe.

15. Podľa § 68 ods. 2 Obch. zák. zániku spoločnosti predchádza jej zrušenie s likvidáciou alebo bez likvidácie, ak jej imanie prechádza na právneho nástupcu. Likvidácia sa takisto nevyžaduje, ak spoločnosť nemá žiaden majetok alebo ak sa zamietol návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku, alebo ak bol konkurz zrušený z dôvodu, že majetok úpadcu nestačí na úhradu výdavkov a odmenu správcu konkurznej podstaty, alebo bolo konkurzné konanie zastavené pre nedostatok majetku, alebo ak bol konkurz zrušený pre nedostatok majetku, alebo ak po ukončení konkurzného konania nezostane spoločnosti žiaden majetok.

16. Podľa § 68 ods. 9 Obch. zák., ak súd pred vydaním rozhodnutia o zrušení spoločnosti zistí, že spoločnosť nemá obchodný majetok, ktorý by postačoval na náhradu primeraných výdavkov a odmeny za výkon funkcie likvidátora, rozhodne o jej zrušení bez likvidácie. Ak si spoločnosť nesplní povinnosť podľa odseku 6 písm. f), súd má za to, že spoločnosť nemá obchodný majetok, ktorý by postačoval na náhradu primeraných výdavkov a odmeny za výkon funkcie likvidátora, ibaže ten, kto osvedčí právny záujem, preukáže pred rozhodnutím súdu o zrušení spoločnosti opak. Na základe právoplatného rozhodnutia o zrušení spoločnosti bez likvidácie súd vykoná výmaz zrušenej spoločnosti z obchodného registra.

17. Vychádzajúc z vyššie citovaných ustanovení je zrejmé, že žalobca si nesprávne vysvetľuje právny stav po zrušení obchodnej spoločnosti (družstva) bez likvidácie, predpokladajúc, že za takých okolností nevyhnutne museli prejsť práva a povinnosti zrušeného družstva na iný subjekt ako právneho nástupcu. Podľa § 193 tretia veta CSP, je súd v tomto konaní viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o vzniku alebo zániku spoločnosti, a tieto už nie sú predmetom jeho prieskumu, ale je povinný z nich vychádzať. Pre úplnosť však odvolací súd uvádza :

18. K zrušeniu spoločnosti bez likvidácie dochádza okrem iného v prípadoch, ak táto spoločnosť nedisponuje dostatočným majetkom, z ktorého by bolo možné uspokojiť aspoň náklady na primerané výdavky a odmenu za výkon funkcie likvidátora (§ 68 ods.2 Obch. zák.). Výmazu žalovaného z obchodného registra predchádzalo konanie na Okresnom súde Košice I sp.zn. 33CbR/2/2017 vo veci likvidácie Lesného družstva Čierna Lehota, keď Okresný súd Košice I zistil nedostatok majetku Lesného družstva Čierna Lehota a súčasne konštatoval, že boli porušené aj povinnosti družstva uložiť do zbierky listín individuálnu účtovnú závierku za najmenej dve účtovné obdobia. Porušenie tejto povinnosti zakladalo dôvody na zrušenie družstva podľa § 257 ods. 1 písm. g/ Obchodného zákonníka, keď návrh na zrušenie družstva bol podaný samotným družstvom ešte dňa 2.1.2017 z dôvodu, že sa nekonali členské schôdze. Okresný súd Košice I vo veci sp.zn. 33CbR/2/2017 vykonal šetrenie lustráciou v evidenciách vlastníkov a držiteľov motorových vozidiel, nehnuteľností, dožiadanim daňového úradu, a Finančného riaditeľstva SR, z výsledkov ktorého šetrenia mal preukázané, že žalovaný nedisponuje žiadnym obchodným majetkom umožňujúcim vykonanie likvidácie. Vychádzajúc z uvedených zistení bolo rozhodnuté o zrušení družstva bez likvidácie, uznesením zo dňa 6.2.2019 sp. zn. 33CbR/2/2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 12.3.2019. Na základe uvedeného rozhodnutia došlo v súlade s § 68 ods. 9 posledná veta Obch. zák. k výmazu družstva z obchodného registra, a tým k strate jeho právnej subjektivity, teda strate spôsobilosti nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (§ 254 ods. 1 Obch. zák., § 20a ods. 2, 3 OZ).

19. Spôsobilosť byť stranou sporu v konaní teda procesnú subjektivitu má len ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti (§ 61 CSP, § 19a, §20a OZ)). Ak takúto subjektivitu nemá, súd konanie zastaví (§62 CSP). V prípade, ak k zániku strany, a teda strate procesnej subjektivity došlo počas konania, a tento zaniknutý subjekt má právneho nástupcu, súd pokračuje v konaní s právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví (§64 CSP).

20. Procesná subjektivita strany sporu tj jej spôsobilosť mať práva a povinnosti vyplývajúca z hmotného práva, je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorej nedostatok je neodstrániteľnou prekážkou konania.

Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 161 ods. 2 CSP). Existenciu tejto podmienky, súd skúma v každom štádiu konania (§ 161 ods. 1 CSP).

21. V prejednávanej veci došlo k zániku žalovaného tj k strate jeho procesnej subjektivity počas konania bez toho, aby práva a záväzky vzniknuté za existencie „Lesného družstva Čierna Lehota“ prešli na iný subjekt ako na právneho nástupcu. Neexistuje žiadny iný subjekt, s ktorým by bolo možné v konaní pokračovať. Súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenia § 64 CSP v spojení s § 161 ods. 2 CSP, keď pre stratu procesnej subjektivity žalovaného, ktorá je neodstrániteľným nedostatkom procesných podmienok konania, muselo byť toto konanie zastavené.

22. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je zo všetkých vyššie uvedených dôvodov vecne správne, vrátane výroku trovách konania, preto ho odvolací súd v celom rozsahu ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

23. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní neúspešný žalobca nemá nárok na náhradu trov konania, a na strane žalovaného neexistuje subjekt, ktorému by trovy konania vznikli, z ktorých dôvodov odvolací súd rozhodol o nepriznaní náhrady trov odvolacieho konania.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).